

[Victor Larsen.]

gen. Jeg synes, at et sådant forsøg må man kunne hilse med tilfredshed i dette høje ting. Om staten så skal tage en større part af forskellige udgifter, bliver et helt andet og meget større spørgsmål, der ikke kan løses i denne forbindelse. Det får sin behandling ved en anden lejlighed. Men foreløbig kan jeg for mit vedkommende sige, at vi i mit parti tilsiger lovforslagene en absolut velvillig behandling i det udvalg, som vil blive nedsat.

Skytte: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Axel Sørensen, ikke kan være til stede i dag, skal jeg fremsætte nogle bemærkninger om de foreliggende lovforslag. Amtskommunernes, som det synes, stadig stigende udgifter bevirker ganske naturligt, at det spørgsmål, om ligningsgrundlaget i amterne er det rette, vil rejse sig. Det er i amtskommunerne især sygehus- og vejudgifterne, der virker tyngende, og det er ret naturligt, at ejere af faste ejendomme ikke finder det ret og rimeligt, at de alene skal bære disse udgifter. Hvis forholdet var det, at de alene skulle bære disse udgifter, var der i høj grad grund til øjeblikkelig ændring af udskrivningsgrundlaget, men forholdet er jo ikke således. Jeg så i referatet af forhandlingerne i fjor, at den ærede ordfører for forslagsstillerne, det ærede medlem hr. Arnth Jensen, i sin forelæggelsestale her i tinget udtalte — jeg vil gerne bede om tilladelse til et kort citat —:

„Hensigten med de fremsatte lovforslag er i nogen måde at rette det misforhold, at der gennem den amtsbeskatning, der er gældende i dag, ensidigt pålægges en vis klasse skatteydere hele skattebyrden for betaling af en lang række samfundsgoder, som andre befolkningslag nyder godt af uden til gengæld at bære det mindste af de udgifter, der udredes til disse goder.“

Det var om denne udtalelse, den ærede ordfører i dag sagde, at den måske ikke var rigtig til punkt og prikke formelt, men reelt var den rigtig. Jeg vil dog dertil sige, at heller ikke reelt er den rigtig, for den er i strid med de faktiske forhold. I kraft af loven om fælleskommunal udligning af 1937 og loven om sygehusvæsenet af 1946 stilles jo meget store beløb til rådighed til dækning af de amtskommunale udgifter, ligesom der til nyanlæg og vedligeholdelse af amtsveje ydes store beløb af vejfonden og benzinafgifterne. Disse øgede tilskud har bevirket en udligning af byrdefordelingen

ved amternes samlede udgifter, og jeg vil gerne tilføje, at en sådan udligning efter min mening også er berettiget. Jeg kan nævne et ganske bestemt eksempel. Nu har vi i dag fået citeret en hel række tal, og jeg er ude af stand til at kontrollere og konstatere, om de rigtige; jeg har ingen grund til at tvivle om det i og for sig, men jeg er altså ude af stand til at kontrollere det. Derimod kan jeg nævne som noget ganske konkret forholdene i det amt, hvor jeg kender forholdene til bunds, Svendborg amt. Der blev der i 1947—48 udskrevet på fast ejendom ialt 3,426 mill. kr., medens det samlede tilskud androg 2,288 mill. kr., d. v. s. to trediedele af det udskrevne beløb. I budgettet for 1949—50 regnes med en udskrivning på 3,7 mill. kr., medens tilskuddet andrager ca. 3,1 mill. kr. Det viser, at amtskattedyernes andel i de samlede udgifter i 1949—50 vil beløbe sig til 55 pct. af de samlede udgifter, medens tilskuddet vil udgøre 45 pct., og hvis landbrugets forrentningsprocent bevirker, at der udbetales et større tilskud til nedbringelse af grundskyldpromillen — og det er der i dag mange ting der tyder på —, vil de to tal nærme sig hinanden endnu mere. Jeg synes, at disse konkrete tal ganske afgjort viser uholdbarheden af den ærede ordfører, hr. Arnth Jensens udtalelser i fjor.

Jeg vil gerne tilføje, at hvis vejudgifter og sygehusudgifter stadig stiger — og der er mange ting, der tyder på det, der er intet, der peger i modsat retning, hele udbygningen af vort sundhedsvæsen vil kræve så store beløb, at jeg tror på denne stigning også i den nærmeste tid —, vil vi finde det særdeles rimeligt at fortsætte den udvikling, vi er inde i, med stadigt stigende tilskud til disse to opgaver. Udgifterne vil herigenom blive pålignet alle skatteydere her i landet og efter min mening på et mere retfærdigt grundlag end foreslået i det foreliggende forslag. Det glædede mig at høre, at den ærede ordfører for forslagsstillerne tilsidst udtalte, at det for ham ikke var afgørende, på hvilken måde lettelsen i amtskatterne gennemførtes, bare det skete.

Det forslag, der foreligger fra venstre, vil altså, forudsat at det bliver gennemført og amtsrådene benytter sig af den ret, de får til ændret udskrivning, bevirke meget store uligheder. Forslagets virkninger vil blive meget forskellige i et tæt befolket amt som f. eks. Københavns amt og et tyndt befolket amt som f. eks. Ringkøbing amt. For det førstes vedkommende vil forslaget bevirke en stor forskydning, for det sidstes vil det ramme nogle enkelte forholdsvis